

Brabantse Uitkeringsgerechtigden Samen Burgerkracht Uit Samenwerking.

Brabantse Koepelorganisatie BUS, Hoefstraat 175, 5014 NK Tilburg.

Contacten: per e-mail: info@debus.nl en voor info: web: www.debus.nl

Gemeenten aan de slag met bestrijding van eenzaamheid, de routekaart als instrument. Maar de bal moet vooral bij de lokale burgers liggen als het om de invulling gaat.

Eenzaamheid komt voor in alle lagen van de bevolking. Een nieuwe routekaart van Movisie helpt gemeenten de aanpak hiervan in kaart te brengen. Op die manier kunnen gemeenten een bijdrage leveren aan het terugdringen en voorkomen van eenzaamheid.

In elke gemeente leven eenzame mensen, onafhankelijk van leeftijd, sekse en afkomst. Het is een breed vraagstuk waarbij je als gemeente niet alleen met verschillende doelgroepen te maken hebt, maar ook met een groot aantal partijen om samen te werken.

Om deze aanpak beter te stroomlijnen, stelde kennisorganisatie Movisie eerder dit jaar een routekaart op. Die moet gemeenten helpen bij het voorkomen en verminderen van het gevoel er alleen voor te staan. Het instituut is onderdeel van de Nationale Coalitie tegen Eenzaamheid en slaat samen met overheidsinstellingen, bedrijven en maatschappelijke organisaties de handen ineen om eenzaamheid onder ouderen te verminderen.

Handig hulpmiddel:

Movisie bundelde voor de routekaart landelijke kennis, tools en voorbeelden met behulp van wetenschappelijke inzichten en ervaringen uit de praktijk. Ook voor gemeenten die al met het onderwerp bezig zijn, kan het een handig hulpmiddel zijn. 'We denken dat de routekaart je altijd een stap verder brengt, ongeacht de fase waarin je als gemeente zit,' aldus de Movisie-expert. 'Als je net start kan een plan van aanpak uit een andere gemeente je misschien helpen. En als je al langer bezig bent, wil je misschien tips voor het monitoren en evalueren van je aanpak.'

Op weg naar minder eenzaamheid:

In de routetool worden negen stappen beschreven die helpen bij de aanpak van eenzaamheid binnen een gemeente. De tool geeft bijvoorbeeld antwoord op de vraag op welke doelgroepen een gemeente zich het beste kan richten. Of hoe gemeenten doelgroepen kunnen bereiken die al vereenzaamd zijn.

De routekaart bevat veel kennis en bestaat uit twee delen. In het eerste deel staan veel tips voor het organiseren van de aanpak van eenzaamheid. Denk hierbij aan zaken als het ophalen van de juiste cijfers, de zorg voor bestuurlijke en ambtelijke betrokkenheid, budget en capaciteit, hoe je werkt aan een sterk netwerk met bijvoorbeeld ondernemers, woningbouwverenigingen en onderwijsinstellingen en wat je kunt doen voor het monitoren en evalueren van doelstellingen.

In het tweede deel worden manieren benoemd die eenzaamheid onder inwoners verminderen of voorkomen. Hoe ziet een bewustwordingscampagne eruit en welke middelen zet je hiervoor in? En hoe doorbreek je taboes en ga je in gesprek over eenzaamheid?

Lokale voorbeelden:

In veel gemeenten staat eenzaamheid al op de agenda. Gemeente.nu verzamelde een aantal praktijkvoorbeelden ter inspiratie. Zo vind je in verschillende gemeenten, zoals in een van de gemeente, schaaktafels in de buitenlucht voor een potje schaken in de openbare ruimte (Urban Chess). De speeltafels zijn een goed middel om eenzaamheid te bestrijden, zo is de gedachte.

In een andere gemeente is wagensucces de 'Lief en Leed-aanpak' uitgebreid, waarbij burens iets aardigs voor elkaar kunnen doen op kosten van de gemeente. Kleine attenties en aandacht voor je burens leiden tot verbetering van het lokale leefklimaat. Er ontstaan nieuwe contacten, betrokkenheid én het vermindert eenzaamheid, aldus de gemeente.

Een gemeente in het noorden van het land zet 'babbeltafels' in als middel tegen eenzaamheid. Zo'n bank in de openbare ruimte moet jong en oud uitnodigen plaats te nemen en een praatje te maken. De banken hebben als doel een bescheiden bijdrage te leveren aan het bespreekbaar maken en bestrijden van eenzaamheid en het bevorderen van sociale interactie.

In een wijk ten zuiden van ons land maken buurtbewoners, cultuurprofessionals en opbouwwerkers samen een buurtopera. Bewoners leren elkaar kennen, krijgen zo meer zelfvertrouwen en sluiten vriendschappen. De 'Buurtopera is een goed voorbeeld van hoe de samenwerking tussen welzijn en cultuur bijdraagt aan de leefbaarheid in een wijk,' aldus Movisie die dit praktijkvoorbeeld beschrijft.

Op de site van 'Een tegen eenzaamheid' staan veel meer voorbeelden en lokale praktijkcases, van een podcast over hoe je eenzaamheid onder jongeren tegengaat 'n gemeente in Noord- Brabant die eenzaamheid bestrijdt met sport.

Bronvermelding: Gemeente.NU en Movisie.

Noot vanuit BUS, als expertiseburo en belangenbehartigingsorganisatie:

Ervaringen hebben ons inzichten gegeven hoe het mes van twee kanten kan snijden. In vele wijken worden de buurt- en gemeenschapshuizen, MFA's en dorpshuizen optimaal benut door lokale burgerinitiatieven. Vele activiteiten op gebied van creativiteit, ontspanning en ontmoetingsprogramma's heeft ons duidelijk gemaakt dat dit een van de beste vormen van aanpak van het thema het bestrijden van eenzaamheid is. Bewoners ontmoeten elkaar, spreken met elkaar, verbinden zich tijdens de bijeenkomsten met elkaar en daaruit groeit een vorm van respect voor elkaar. Dat weer leidt tot meer open zijn naar elkaar en zo komen er 'gewone' gesprekken op gang en ontstaan vormen van vriendschap of omgangsregelingen met elkaar. Hoe mooi kan het zijn, laten we trachten vooral kleinschalig en laagdrempelig te werk te gaan en de 'bal' bij de bewoners neer te leggen en niet van bovenaf alles zien te regelen. De bewoner weet wat hij/zij wil en nodig heeft en als dat geregeld gaat worden dan ontstaan er vormen van behoefte om mee te doen, er bij te willen horen en zelfs om initiatieven te nemen. Maar het allerbelangrijkste is, spreek met enige regelmaat waardering uit naar elkaar en stimuleer om het wijkgebeuren tot een succes te maken. Het is zeker niet zo dat we voor de gemeente geen rol zien weggelegd of voor de lokale welzijnsorganisaties. Integendeel, het kan vooral samen, lokale burgers, gemeente en welzijnsorganisaties. Belangrijk is dan wel, dat er op basis van behoefte en wat de lokale burger wilt wordt gestart en niet vanuit wat gemeente of de welzijnsorganisatie vindt. Zij hebben meer een stimulerende taak in plaats van sturende taak. Het moet iets zijn van en voor de burgers, zij weten het best wat zij willen en ga daarvoor. Vergeet vooral niet om ook de jongeren en jeugd mee te zien krijgen in de activiteiten die worden georganiseerd. Bij de juiste aanpak en benadering kan het zo maar zijn dat zij de toekomstige vrijwilligers van de buurt gaan worden en dat is dan ook weer een succesverhaal voor de wijk. Dat is wat wij hebben geleerd uit alle contacten die wij hebben mogen ervaren.

Tilburg: 09.10.2024

Bestuur BUS